

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

**Министерство образования и науки Украины
Национальная академия педагогических наук Украины
Ассоциация университетов Украины
Одесская областная государственная администрация
Одесский городской совет
Одесский областной институт усовершенствования учителей
Образовательно-культурный центр «Институт Конфуция»**

**ЮЖНОУКРАИНСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ К. Д. УШИНСКОГО**

МАТЕРИАЛЫ

III МЕЖДУНАРОДНОГО КОНГРЕССА

**«ГЛОБАЛЬНЫЕ ВЫЗОВЫ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО
ОБРАЗОВАНИЯ В УНИВЕРСИТЕТСКОМ ПРОСТРАНСТВЕ»**

18-21 мая 2017 года

Место проведения:

**Южноукраинский национальный педагогический университет
имени К. Д. Ушинского
(г. Одесса, ул. Старопортофранковская, 26)**

**Одесса
2017**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National Academy of Educational Sciences of Ukraine
Association of Universities of Ukraine
Odessa Regional State Administration
Odessa City Council
Odessa Regional Advanced Training Institute for Teachers
Education and Culture Centre «Confucius Institute»**

**SOUTH UKRAINIAN NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY
NAMED AFTER K. D. USHYNKY**

**THIRD INTERNATIONAL CONGRESS
«GLOBAL CHALLENGES OF PEDAGOGICAL EDUCATION
IN ACADEMIC SPACE»**

18-21 May 2017

South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky
26, Staroportofrankivska Str.

Odessa
2017

професійному аспектах у соціально-комунікативній компетентності; аналізу рефлексивних установок суб'єкта щодо власного життєвого і професійного шляху, діагностиці і формуванню рефлексивної позиції в організаційно-діяльнісних іграх [2].

Таким чином, рефлексія сприяє успішній організації особистістю самостійної цілеспрямованої діяльності. Але суб'єкт буде цілеспрямовано і самостійно проявляти рефлексивні здібності і використовувати рефлексивні вміння, тільки якщо сформована внутрішня усвідомлена готовність до рефлексії. Така готовність, на наш погляд, визначається рефлексивною позицією особистості студента.

Література

1. Лепский В. Е. Рефлексивные процессы и новое качество управленческих решений / В. Е. Лепский, П. Е. Задорожнюк // Психол. журн. – 2001. – Т. 22. – № 4. – С. 122–127.
2. Марусинець М.М. Професійна рефлексія майбутнього вчителя початкових класів : теорія і практика формування: монографія / М.М.Марусинець. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2012. – 419 с.
3. Слостенин В. А. Рефлексивная культура учителя как субъекта педагогической деятельности / В. А. Слостенин, В. К. Елисеев // Пед. образование и наука. – 2005. – № 5. – С. 37–42.
4. Фурман В. В. Проблематика особистісної рефлексії студента в аналітичному висвітленні // Психологія і суспільство. – 2008. – № 4. – С. 116–121.

ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В УМОВАХ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Массанов А. В.

Університет Ушинського, Україна

Професійна діяльність психологів перебігає на тлі емоційного напруження і вимагає від фахівця високого рівня психологічної готовності, знань, умінь та навичок. Це зумовлює необхідність психологічної підготовки майбутніх психологів. Виділимо етапи такої підготовки. Перший етап – психологічний відбір бажаючих опанувати професію психолога. На другому етапі, після зарахування вступників до навчального закладу, проводиться поглиблене психологічне обстеження на предмет визначення рівня розвитку їх професійно важливих якостей. Знання індивідуально-психологічних особливостей студентів, дозволять викладачам визначити напрямки наступного етапу психологічної підготовки. На третьому етапі, проводиться безпосередньо психологічна підготовка, що спрямована на вдосконалення професійно важливих якостей студентів.

Психологічний відбір та поглиблене психологічне обстеження зарахованих до вузу майбутніх психологів відбувається з урахуванням, розробленої нами, психограми психолога, яка містить у собі професійно важливі якості психолога: інтерес до професії, комунікативні здібності, моральність, привітність, емоційна стійкість, енергійність, оперативна пам'ять, кмітливність.

Важливо, щоб психологічні якості абітурієнтів, котрі підлягають вивченню під час професійного відбору мали достатню прогностичну цінність, тобто перевага надається найбільш стійким індивідуально-психологічним особливостям особистості. З метою підвищення оперативності процедури виявлення професійної придатності абітурієнтів до професії психолог доцільно обмежитися діагностуванням наступних індивідуально психологічних властивостей: комунікативні здібності, емоційна стійкість, кмітливність. Результати діагностики надають інформацію про можливі протипоказання у абітурієнтів з боку їх психологічних та психофізіологічних якостей до професії психолог. Це дозволить приймальній комісії відбирати більш підготовлених абітурієнтів, проводити бесіди з окремими абітурієнтами з метою узгодження їх професійних намірів і здібностей та пошуку шляхів вдосконалення ними своїх професійно важливих якостей.

Пріоритетні напрямки психологічної підготовки майбутніх психологів: розвиток професійних інтересів, комунікативних здібностей, моральних якостей та емоційної стійкості.

Отже, щодо професійних інтересів студентів, то вони виступають основою для всіх позитивних зрушень у психологічній підготовці майбутніх психологів. Головним напрямком у розвитку професійних інтересів студентів є його поглиблення у напрямку від «споглядального» через «інтерес діяча» до «суто професійного інтересу» (С. П. Крягжде [1]). Важливою умовою розвитку інтересів студентів до своєї майбутньої професії є також формування у них інтересу до навчально-професійної діяльності у вузі. Формування інтересу до навчально-професійної діяльності студентів відбувається в умовах спеціально організованої психологічної підготовки, яка передбачала за Р. Д. Каверіною [2]: забезпечення зосередженості уваги студентів на навчальній ситуації; усвідомлення смислу професійної підготовки; усвідомлення потреби у навчально-професійній діяльності; постановка студентами навчальних цілей; здійснення навчальних дій; отримання оперативної інформації, яка корегує хід підготовки; самооцінку результатів навчально-професійної

діяльності. Таким чином, формування інтересу студентів до навчально-професійної діяльності, в межах якої відбувається й розвиток їх суто професійних інтересів, підсилює інтерес студентів до своєї майбутньої професії.

Другий етап психологічної підготовки спрямований на формування культури спілкування студентів і передбачав проведення соціально-психологічного тренінгу, а в деяких випадках, індивідуальної психокорекційної роботи. В умовах соціально-психологічного тренінгу випрацьовуються у студентів комунікативні уміння. Разом з тим у них відбуваються такі позитивні перетворення у моральному аспекті, як зростання можливостей до сприйняття іншої людини, до рефлексії, стає більш вираженою повага до оточуючих, доброзичливість, терпимість, тощо. Комунікативні уміння разом з позитивною спрямованістю студентів до інших людей впливають на зростання комунікативної активності учнів, яка є важливим компонентом організаторських здібностей особистості.

Наступним напрямком психологічної підготовки майбутніх практичних психологів було вдосконалення їх емоційної стійкості. За визначенням О.Я. Чебикіна [3] емоційна стійкість особистості є складною інтегративною властивістю, завдяки якій людина успішно здійснює необхідну діяльність у різних емоціогенних умовах. У якості засобів підвищення емоційно-вольової підготовки особистості пропонуються: само накази і рухові уявлення; керування емоційними станами через зовнішні дії; гіпнотерапію; гіпноугестію; аутотренінг, психотонічне тренування; колективно-груповий вплив. Підвищення емоційної стійкості студентів відбувається за рахунок вдосконалення їх здібностей до саморегуляції поведінки. Для цього потрібно активізувати у них процес самовиховання волі, випрацьовувати навички подолання негативних емоцій, та уміння досягати релаксації, тобто переключати свою увагу на свій внутрішній світ.

Проведене дослідження показало, що до найбільш суттєвих професійно важливих якостей психолога відносяться інтерес до професії, комунікативні здібності, моральність, емоційну стійкість, енергійність, оперативну пам'ять, кмітливість. Крім того, з'ясовано, що психологічна підготовка майбутніх психологів в умовах навчально-професійної діяльності має три етапи. Перший етап, попередній – це психологічний відбір бажаючих опанувати певну професію; другий – передбачає поглиблене психологічне обстеження студентів на предмет визначення рівня розвитку їхніх професійно важливих та особистісних якостей; третій – спрямований на удосконалення професійно важливих якостей студентів.

Література

1. Крягжде С.П. Психология формирования профессиональных интересов. – Вильнюс: Моклас, 1981. – 195 с.
2. Активные методы психологической подготовки торговых работников в профтехучилищах. Метод. пособие / Сост. Каверина Р.Д. – Л.: ВНИИ профтехобразования, 1990. – 44 с.
3. Чебкин А.Я. Эмоциональная устойчивость человека. – Одеса, 1990. – 170 с.

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЧИННИК АВАНТЮРНОСТІ

Меленчук Н. І.

Університет Ушинського, Україна

Метою даного повідомлення є виклад результатів емпіричного дослідження, спрямованого на вивчення особливостей авантюрності осіб з високим та низьким рівнем емоційного інтелекту.

Авантюрність (схильність до авантюрної поведінки) ми розглядаємо як складну багаторівневу властивість особистості, психологічна сутність якої виявляється у надії на легкий і швидкий успіх, вдачу при наявності кінцевої мети, яка є принадливою для особистості, без ретельного аналізу реальних зовнішніх обставин, власних можливостей (ресурсів), шляхів вирішення проблеми під час досягнення цієї мети [1].

Емоційний інтелект є дуже важливою інтегральною характеристикою особистості, котра реалізується в її здібностях розуміти емоції, узагальнювати їх зміст, виокремлювати емоційний підтекст у міжособистісних відносинах, регулювати емоції таким чином, щоб сприяти за допомогою позитивних емоцій успішній когнітивній, пізнавальній діяльності та долати негативні емоції, які заважають спілкуванню чи загрожують досягненню індивідуального успіху [3, с. 41].

Аналіз психологічної літератури дозволив виявити, що емоційний інтелект є одним з психологічних чинників, що впливає на своєрідність прояву авантюрності [2; 3; 4].

Для діагностики емоційного інтелекту застосувалась «Методика діагностики емоційного інтелекту» Н.Холла [5, с. 84-86]. Діагностика схильності до авантюрності здійснювалась за допомогою авторського «Тест-опитувальника схильності до авантюрності» (АВАНТ-1) [1].